

Verkondiging bij de plechtige professie van Michael-Dominique Magielse o.p.

Rotterdam, 7 september 2019

René Dinklo o.p.

Eerste lezing: 1 Samuël 3, 1-10; 19-20 – De roeping van Samuel

Evangelielezing: Johannes 15, 1-8 – De ware wijnstok

Verkondiging

Zusters en broeders, beste Michael-Dominique,

Waarom ervaren velen dat roepingverhaal van Samuel als een mooi en ontroerend verhaal? Ik denk dat het komt door het samenspel van drie elementen:

Ten eerste wordt beeldend de omstandigheid geschetst dat het woord van de Heer een zeldzaamheid was en het visioen niet dikwijls voorkwam, dat de lamp van God een kwijnend bestaan leidde.

Ten tweede vindt er een wonderlijke communicatie plaats tussen de jonge onwetende Samuel en de oude priester Eli nadat Samuel herhaaldelijk geroepen werd.

En ten derde is er de uiteindelijke reactie van Samuel op de roepstem van God, één van volle overgave.

Ten eerste dus die omstandigheid. In de wereld brak de presentie van God maar moeizaam door. En Eli, die oude priester, was in zijn geloofsbeleving bij wijze van spreken in slaap gesukkeld. Die omstandigheden worden poëtisch treffend neergezet in de beschrijving: 'De lamp van God was nog niet gedoofd.'

Hier stelt zich natuurlijk de vraag hoe het zo gekomen is. Ligt het aan God of aan de mens? Ik denk dat deze vraag verkeerd gesteld is. Het ligt namelijk altijd aan de mens en in hoeverre God daarin een rol speelt, dat weet alleen God.

Onwillekeurig vraag je je af hoe het gesteld is met de wereld en God op dit moment.

Afgelopen zomer heb ik in Vietnam kunnen zien dat de katholieke kerk daar zeer bloeit en er veel geloofsovergave is. Die geloofsovergave zag ik daar ook bij de boeddhisten wanneer zij hun tempel bezochten. In Nederland leidt zowel de Rooms-katholieke kerk als de PKN-kerken een zieltogend bestaan. Het lijkt wel alsof de Godslamp sterk aan het verflensen is.

Natuurlijk moeten we oppassen om geloof gelijk te schakelen met kerkbezoek, maar het is tekenend dat bijna de helft van de Nederlandse bevolking zich niet meer beschouwd als een God gelovende. En het is tekenend dat we zo druk zijn met van alles en nog wat en vooral met onszelf. Hoe ontstaat er dan ruimte, stilte, om de stem van God te kunnen horen?

En dan Samuel die geroepen wordt door de Heer gevolgd door de wonderlijke communicatie tussen Samuel en Eli. Je kunt dit het proces van onderscheiding, van uitzuivering noemen.

In dat proces moet je onderscheid kunnen maken tussen de stem die je eigen verlangens vertolkt, tussen valse stemmen en de stem van God. In dat proces kan de hulp van anderen belangrijk zijn zoals Eli een belangrijke rol daarin speelt voor Samuel. Hij geeft ook aan wat Samuel zou moeten zeggen als hij nogmaals die stem hoort. Het is een totale beschikbaarheid voor God uitspreken. En zo doet Samuel dat als hij voor de vierde keer wordt geroepen. Hij zegt dan: 'Spreek, Heer, uw dienaar luistert.'

En Michael, jij hebt een tijd geleden al een indringende roepstem gehoord om je leven een wending te geven en dat deed je door je aan te melden voor het diocesane priesterschap in het bisdom Breda. Maar het bleek nog niet je laatste stap te zijn in die wending. Het werd ook kiezen voor het religieuze leven, kiezen voor het leven als dominicaan. En hier sta je dan. Na nogmaals goed overwogen te hebben wat die roepstem voor je betekent, heb je besloten om de eeuwige geloften af te leggen.

Toen ik mijn eeuwige geloften aflegde, kreeg ik van mijn ouders een icoon, getiteld 'hè ampelos'. Voor degenen die het Grieks hebben bijgehouden: zij weten dat dit 'de wijnstok' betekent. Op de icoon staat Christus afgebeeld als de wijnstok en zijn leerlingen als de ranken.

Een oprechte christen heeft zich toegelegd om leerling te zijn. Als leerlingen mogen we ons laten voeden, nee, moeten we ons laten voeden, door de wijnstok die Christus is. De ranken die op die manier gevoed worden dragen vrucht. In dit geval gaat het om druiven. Ik zie dan vanzelf rijpe en zware druiventrossen voor me, maar hier ligt een gevaar op de loer. Als leerling van Christus weet je vaak niet wat je vruchten zijn. Het beeld van het zaaien is daarin wat duidelijker. Niet al wat gezaaid is komt op en het opkomen van het zaad is niet aan ons. Het beeld van de vruchten mag ons vooral vertrouwen geven dat er vruchten zullen zijn. Dit geldt bijvoorbeeld heel sterk wanneer je bijvoorbeeld inzet op digitale manieren van verkondiging. Het zal zijn effect hebben bij sommige mensen die het tot zich laten nemen, maar wat exact de vruchten zullen zijn? God mag het zeggen!

De wijnstok die Christus is, heeft vele verschillende soorten ranken. Michael-Dominique jij bent een dominicaanse rank, dat is een wat merkwaardige rank, zwart-wit ook.

Het typerende van een dominicaanse rank is de prediking. Hierbij gaat het eigenlijk niet om wat wij als dominicanen doen: 'prediking', maar om wie wij als dominicanen zijn, namelijk 'predikbroeder'. Het prediken van een dominicaan is dus vooral een kenmerk van ons 'zijn'. Prediken doe je vooral door het goede leven voor te leven, maar wordt in de dominicaanse traditie met name ondersteund door drie pijlers die zozeer met elkaar samenhangen dat het aangeven van een volgorde in prioriteit onmogelijk is.: het gebed, het gemeenschapsleven en de studie.

Het gebed. Dit kan zijn het individueel gebed en het gezamenlijk gebed en het mag breder getrokken worden naar het begrip contemplatie. Ik heb het vermoeden dat in de komende jaren het belang van contemplatie in het religieuze leven belangrijker gaat worden.

En dan hebben we de pijler van het gemeenschapsleven. Het dominicaanse leven van de broedertak wordt in de regel vormgegeven in gemeenschappen. Dit blijft een voortdurende uitdaging: het is een oefenplek om het evangelisch leven gezamenlijk vorm te geven. Een oefenplek met vele positieve en stimulerende kanten en een oefenplek die soms ook weerbarstig is.

En tot slot hebben we de derde pijler: de studie. Studie die vanuit dominicaans oogpunt niet bedoeld is als een activiteit van uitsluitend het hoofd, maar als een activiteit van hart en hoofd zoals Thomas van Aquino ons dat leerde. En studie is niet bedoeld als een activiteit alleen maar in de eerste jaren van de professie, maar als een vorm van voortdurende educatie door je hele dominicaanse leven heen.

Beste Michael-Dominique, Ik wens je toe dat jij in je dominicaanse leven de blijde boodschap van Jezus Christus gestalte mag blijven geven en uit mag dragen en dat je daarmee rijke vruchten zult voortbrengen.